

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Dit is al weer het vierde nummer van mijn weekblad dat regelmatig zal verschijnen. Stelt u op toezending geen prijs laat me dat dan even weten

Een oud vrouwtje

VELSEN – Onlangs werden de 3D reconstructies van het Middeleeuwse ridderechtpaar Willem en Hillegonde van Brederode onthuld. Maja d'Hollosy, klinisch antropologe, heeft de reconstructies gemaakt. De gezichten zijn gebaseerd op de vorm van de schedels, maar details als haarkleur, ogen en rimpels zijn door de maakster zelf ingevuld.

Willem heeft het uiterlijk van een (al wat oudere) stoere ridder. Hillegonde is een oud vrouwtje. Dit komt doordat Willem al op 49-jarige leeftijd stierf, maar Hillegonde pas op 72-jarige leeftijd. Daarom is zij ouder gemaakt.

Ooit heb ik overwogen een historische roman aan deze Hillegonde te wijden. Ik maakt er een opzet voor, schreef zelfs al een eerste hoofdstuk, maar het werk werd nooit voltooid. Ik ben blijkbaar geen romanschrijver, maar dit nieuwsbericht leidde mij tot een ingezonden brief naar de Volkskrant, die mijn bijdrage op 26 februari 2011 plaatste.

Hillegonde als hoofdpersoon

Donderdag j.l plaatste de Volkskrant een fraaie foto van de middeleeuwse dame Hillegonde van Brederode. Bij zo'n prachtige foto hoort een prachtig verhaal, want Hillegonde van Brederode (1229 – 1305) was niet zomaar iemand. Ze zou moeiteloos kunnen figureren als de hoofdpersoon in een historische roman. Als dochter van heer Hendrik van Voorne werd ze in haar eerste huwelijk de vrouw de Zeeuwse ridder Costijn van Renesse. Haar zoon Jan van Renesse speelde een belangrijke rol in het graafschap Holland, samen met zijn halfbroer Dirk van Brederode, de zoon uit haar tweede huwelijk met heer Willem van Brederode. Die twee waagden het zelfs tegen graaf Floris V in opstand te komen (1290), maar zij verzoenden zich later weer met hem. Niettemin werden ze in die tijd door velen verdacht van medeplichtigheid, of althans voorkennis, bij de moord op Floris V. Dirk van Brederode zat zelfs korte tijd gevangen. Nog bekender is onze vaderlandse geschiedenis is Hillegondes kleinzoon Jan van Renesse. Hij werd en wordt in Vlaanderen vereerd als de held van de Gulden Sporenslag (11 juli 1302), toen de Vlamingen in verzet kwamen tegen de Franse overheersing. Het bericht van zijn heldendaden heeft zijn grootmoeder niet meer bereikt, want zij was op 5 april 1302 overleden. Zij heeft ook niet meer hoeven meemaken dat haar kleinzoon de Vlamingen op zijn beurt te hulp riep om de komst van de Franstalige graven uit het Henegouwse Huis in Holland tegen te houden. Maar zoals iedereen weet uit zijn schoolboekjes heeft Witte van Haemstede die Vlamingen bij Haarlem verslagen. Ridder Jan van Renesse overleed toen hij op de vlucht verdronk bij het oversteken van de Lek. Dat gebeurde op 13 augustus 1304. Dirk van Brederode is gestorven bij Reims in Noord-Frankrijk, terugkerend van een pelgrimsreis. Dit alles wetend blijkt de specialist het gezicht van Hillegonde buitengewoon goed te hebben getroffen: een moeder van twee beroemde zonen, grootmoeder van een vergeefse held.